

2020-01-30 reactie op boekje: Dat wonderlijke kerkasiel

Geachte aanwezigen, beste mensen,

De organisatoren van deze bijeenkomst wil ik allereerst bedanken voor de uitnodiging om dit boek over het kerkasiel in ontvangst te mogen nemen namens de Protestantse Kerk in Nederland en Kerk in Actie.

Ook wil ik de hartelijke groeten overbrengen van ds. Marco Batenburg en ds. René de Reuver, preses en scribe van de Protestantse Kerk in Nederland, die helaas vanmiddag verhinderd waren.

Ik wil graag iets zeggen over de Protestantse Kerk en het kerkasiel, over het boek, en besluiten met een oproep. In minder dan 2306 woorden.

Op 30 oktober 2018 preekte ds. René de Reuver in deze kapel over het verhaal van de barmhartige Samaritaan. Het kerkasiel voor de familie Tamrazyan was op dat moment enkele dagen aan de gang. We wilden hier als Protestantse kerk met jullie zijn, uit waardering en respect voor jullie keuze om dit gezin te helpen. Later zei De Reuver hierover: In Den Haag zijn jullie niet, net als de priester en de leviet uit dat bekende verhaal van Jezus, met een boog om de nood van het gezin Tamrazyan - en in hen om die van velen in vergelijkbare situaties - heengelopen. Omwille van de humaniteit konden we dit gezin niet aan hun lot overlaten. "Naaste zijn, daar worden we in het evangelie toe geroepen."

In de viering in de Grote Kerk bij de beëindiging van kerkasiel herinnerde De Reuver eraan dat we als Protestantse Kerk al jaren opkwamen voor een ruimhartiger kinderpardon. Het kerkasiel voor de familie Tamrazyan gaf dit pleidooi een concreet gezicht, liet zien dat het om mensen gaat! Als Protestantse Kerk steunden we dit kerkasiel omdat a) de lokale gemeente het droeg, b) de gemeente het gesprek zocht met de politiek en c) de situatie een breder onderliggend probleem duidelijk maakte.

'De kerk heeft alleen een "plan A", en dat is opkomen voor humaniteit'.

Uit het boek blijkt dat door dichtbij de familie Tamrazyan te zijn, door op te komen voor één gezin, een hele serie omkeringen in gang werd gezet.

De Bijbelse roeping daarin is verwoord door Christien Crouwel: De kerk moet omzien naar de weduwe, de wees en de vreemdeling, een pleisterplaats bieden aan mensen in nood behoort tot het profetische spreken van de kerk.

Omdat de staatssecretaris geen gebruik wilde maken van zijn discretionaire bevoegdheid voor één gezin besloot men vanuit de Haagse kerken de politiek aan te spreken op het kinderpardon en verbreedde de strategie zich naar een pleidooi voor een kinderpardon voor honderden kinderen, zoals Rein Willems duidelijk maakt.

De liturgie voor één gezin bleek een verbindende pelgrimage te zijn - zoals Derk Stegeman het noemt -, en de kerk als gastvrije, breed oecumisch gedragen, contrasterende gemeenschap en betekenisvolle plek kreeg er nieuwe betekenis.

De onbaatzuchtigheid in het kiezen voor het gezin valt daarbij op. Het kerkasiel was er niet voor zichzelf, maar alles was gericht op het volhouden van de liturgie. Deze doorgaande 'profetische liturgie' zoals Theo Hetteema het noemt, voor één gezin, was een weerspiegeling van de liefde van God voor zijn volk.

Wat er in Bethel gebeurde had iets met aanhoudende trouw te maken, zegt Willem van der Meiden. De trouw van een steeds groter wordende groep aan één gezin als teken voor de trouw aan God aan ons allen.

Die aanhoudende trouw wordt ook nu van ons gevraagd. De familie Tamrazyan heeft gelukkig, Goddank, een verblijfsvergunning. Maar het kinderpardon is nog niet klaar. Zo geeft Defence for Children aan, dat slechts de helft van de kinderen die bij hen in beeld zijn, in aanmerking kwam voor het kinderpardon. Kerk in Actie is daar bezorgd over en ontvangt graag signalen van lokale kerken.

De opstellers van deze bundel vragen terecht aandacht voor de duizenden mensen zonder papieren in Nederland die proberen te overleven, net als mensen op de Griekse eilanden, in Turkije, Noord-Afrika en elders.. De Madonna del Mare Nostrum kijkt ons aan en vraagt ons met de woorden van Erik Borgman: Wie zal jij voor mij blijken te zijn?

Bij deze uitdagingen lijken we er soms alleen voor te staan en vragen we ons af - zoals Derk Stegeman in het boek - hoe houden we de ervaringen van het Kerkasiel vast en hoe realiseren we die aanhoudende trouw? In de kerk kunnen we niets anders doen dan vertrouwen op God, Die ons vasthoudt en trouw is en die ons oproept en ons bemoedigt om trouw te zijn aan mensen, iedere keer als we daartoe geroepen worden.

Bedankt voor uw aandacht.

Karel Jungheim
specialist vluchtelingen en migranten
Kerk in Actie